

Senacka
Komisja Budżetu i Finansów Publicznych
w dniu 28 listopada 2016 r.

Poprawki do ustawy z dnia...uchwalonej przez Sejm RP na 29 posiedzeniu w dniu 4 listopada 2016 r. . o *szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2017* (Druk 317).

Do ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o szczególnych rozwiązaniach służących realizacji ustawy budżetowej na rok 2017 proponuje się wprowadzić następujące zmiany:

1) Art. 2

Proponowana zmiana - przyjęcie następującego brzmienia:

„W roku 2017 do ustalania odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych dla nauczycieli, o którym mowa w art. 53 ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela, stosuje się kwotę bazową obowiązującą w dniu 1 stycznia 2013 r.”

Uzasadnienie

Konsekwencją zmiany brzmienia art. 2 ustawy będzie częściowe odmrożenie kwoty bazowej służącej do ustalania odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych dla nauczycieli, o której mowa w art. 53 ust 1 z dnia 26 stycznia 1982 Karta Nauczyciela. Aktualna kwota stanowiąca odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych dla nauczycieli obowiązuje od 2012 roku pozostając od tego czasu nie zmieniona i wynosi obecnie 2879,91 (110% kwoty bazowej). Zastosowanie w roku 2017 kwoty bazowej obowiązującej w dniu 1 stycznia 2013 r. do ustalania odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych dla nauczycieli oznaczać będzie zasilenie zakładowego funduszu świadczeń socjalnych w kwocie 109,44 zł na zatrudnionego.

2) art. 3

Proponowana zmiana - przyjęcie następującego brzmienia:

„W roku 2017 odpis na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, o którym mowa w art. 157 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz.U. z 2012 r. poz. 572, z późn. zm.), tworzy się w wysokości nie większej niż 6,5% planowanych przez uczelnię rocznych wynagrodzeń osobowych w 2014 r., przy czym wysokość odpisu przypadająca na jednego zatrudnionego

nie może być mniejsza niż wysokość odpisu ustalona na zasadach określonych w ustawie z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 2016 r., poz. 800 i ...).”

Uzasadnienie

Konsekwencją zmiany brzmienia art. 3 ustawy będzie częściowe odmrożenie odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, o którym mowa w art. 157 ust. 1 ustawy z dnia 27 lipca 2005r. – Prawo o szkolnictwie wyższym. W latach 2014-2016 naliczanie środków na ZFŚS w uczelniach publicznych było realizowane od planowanych wynagrodzeń osobowych w 2013r. Realizacja przyjętej zasady spowodowała pominięcie wpływu wzrostu wynagrodzeń w szkolnictwie wyższym w kolejnych latach na wysokość odpisu zakładowego funduszu świadczeń socjalnych. Zaproponowane rozwiązanie polegające na możliwości tworzenia odpisu w 2017 roku w wysokości nie większej niż 6,5 % planowanych przez uczelnię rocznych wynagrodzeń osobowych w 2014 roku będzie skutkowało wzrostem puli środków do dyspozycji tego funduszu o około 15%.

3) Art. 17

Proponowana zmiana - przyjęcie następującego brzmienia:

„ W ustawie z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz.U. z 2016 r. poz. 800) po art. 5e dodaje się art. 5f w brzmieniu:

Art. 5f. w 2017 r. przez przeciętne wynagrodzenie miesięczne w gospodarce narodowej, o którym mowa w art. 5 ust. 2, należy rozumieć przeciętne wynagrodzenie miesięczne w gospodarce narodowej w drugim półroczu 2013 r. ogłoszone przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 5 ust. 7.”

Uzasadnienie

Konsekwencją przyjęcia nowego brzmienia art. 17 ustawy będzie częściowe odmrożenie odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, o którym mowa w art. 5 ust 7 ustawy z dnia 4 marca 1994r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych. Kwota wynagrodzenia będąca podstawą do wyliczeń odpisu podstawowego tego funduszu została zamrożona pierwszy raz już w 2012 roku i od tego czasu kontynuowana jest ta praktyka. Przyjęcie od roku 2012 zasady ustalenia wysokości odpisu stanowiącego przeciętne wynagrodzenie miesięczne w gospodarce narodowej w drugim półroczu 2010 r., ogłoszone przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na nie zmienionym poziomie spowodowało przez kolejne lata ograniczenie możliwości pomocy osobom jej potrzebującym. Zamrożenie odpisu podstawowego na zfśś skutkuje również realnym obniżeniem naliczenia funduszu

dla czynnych i emerytowanych pracowników administracji i obsługi szkół oraz zmniejszeniem wysokości świadczenia urlopowego nauczycieli.

W wyniku zamrożenia odpisu pula środków do dyspozycji funduszu z roku na rok ulega obniżeniu. W 2012 roku odpis podstawowy wynosił 1093,93 zł. Konsekwencją zatem nowego brzmienia art. 17 będzie wzrost odpisu podstawowego do wysokości 1229,30 zł czyli o 136,43 zł na zatrudnionego.

Uzasadnienie konieczności zmian

Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych służy zaspokajaniu potrzeb socjalnych pracowników i ich rodzin. Osobami uprawnionymi do korzystania z tego funduszu są przede wszystkim pracownicy zakładu, ich rodziny, emeryci i renciści będący byłymi pracownikami tych zakładów, spełniający warunki określone w regulaminach, na podstawie których uzależnia się wysokość i rodzaj pomocy od sytuacji materialnej, rodzinnej, życiowej i zdrowotnej pracownika. Z zakładowego funduszu mogą być również przeznaczone dodatkowe środki na tworzenie zakładowych żłobków, przedszkoli oraz innych form wychowania przedszkolnego. W uczelniach publicznych zaś mogą być tworzone pracownicze programy emerytalne wykorzystujące zakładowy fundusz socjalny do wysokości 30%.

Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych jest zabezpieczeniem dla pracowników i ich rodzin na wypadek nieszczęśliwych wydarzeń losowych, jest także wsparciem dla pracowników w okresach wzmożonych wydatków, a poprzez różnorodne formy wspierania opieki nad małym dzieckiem, uzupełnia także programy rządowe kierowane do rodziców.

Przedstawione skutki zamrożenia zakładowego funduszu świadczeń socjalnych w projekcie rządowym ograniczono tylko do szacunków w zakresie oszczędności w wydatkach budżetu państwa jedynie w sferze budżetowej nie uwzględniając wpływu zamrożenia na spadek dochodów z tytułu podatku od towarów i usług VAT (ubytki ponad 434 mln zł) oraz podatku dochodowego od osób fizycznych PIT (ubytki ponad 358 mln zł). Te elementy należy również brać pod uwagę.

Dotychczasowa kilkuletnia praktyka zamrażania wynagrodzenia, stanowiącego podstawę do ustalenia odpisu podstawowego na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych oznacza zmniejszanie realnej możliwości świadczenia pomocy przede wszystkim osobom znajdującym się trudnej sytuacji życiowej rodzinnej i materialnej, ograniczając możliwość pomocy tym osobom.

Biorąc pod uwagę, że zgodnie z obowiązującymi przepisami fundusz świadczeń socjalnych jest instytucją prawną, która ma łagodzić różnice w poziomie życia pracowników i ich rodzin, a także emerytów i rencistów, a także jest on wyrazem funkcji społecznej zakładu pracy, zaś jego adresatami są zwłaszcza rodziny o najniższych dochodach – uzasadniona jest celowość odmrożenia wysokości jego odpisu w wymienionych sferach, tak aby dostępne środki stanowiły realny zasób pomocy.

Zaproponowane zmiany umożliwią zwiększenie dostępnych środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych w dwóch etapach, tak aby rozłożyć konsekwencje finansowe dla budżetu w czasie.